1638..
93 20 14

AGNI OCCISI FORTITVDO

34.7.c.21.

ORATIO

IO. PAVLI FARNESII E SOC. IESV

Habita

AD SANCTISS. D. N.

VRBANVM VIII.

In Sacel. Pontif. Vatic. ipſo Paraſc. die.

BIBLIOTECA NAZ.
ROMA
VITTORIO EMANUELE

ROMÆ, Apud Vitalem Maſcardum, MDCXXXVIII.

SVPERIORVM PERMISSV.

Digitized by Google

Digitized by Google

Emin.mo Principi
FRANCISCO
CARD. BARBERINO
S. R. E.
VICECANCELLARIO

Io. Paulus Farneſius è Soc. Iesv F.

TRISTIS ac moleſta res eſt 3. *Eth.9.*
Fortitudo; *Flos eius perpeſsio malorum; Fæx eius Atrocitas Bellica, ferro ad faciendum aptiori, quam ad patiendum armata: Interno prælio cum Intimo hoſte, Animo non Corpore, Humanitate non Feritate pugnandum.*

Hæc ſeuerioris dogmata diſciplinæ, cum in vmbra Lycei Ethicis Problematibus, pro munere meo, Auditoribus explicarem, perbelle cecidit ex inſperato, vt quæ delineamenta Virtutis,

Digitized by Google

in periturìs chartis Philoſophico calamo tradideram adumbrata, eadem in æternæ Veritatis paginis, Dei pœnis exarata felicius, liceret in Sacro Romanæ Purpuræ lumine collocare. Patientiſsimus AGNVS humanæ ſalutis telam à rerum aſperitatibus orſus, ærumnis nauiter totam ſubinde pertexuit, non niſi vt in ea Diuinus Apelles, admoto veluti tabulæ digito Dei, ſanguinis ſui coloribus abſolutæ Fortitudinis pingeret ſimulacrum. Hoc, quod Heroicis moribus exprimis, offero tibi Eminentiſs. Princeps. Tuo candori debetur AGNVS occiſus, cuius in ſanguine dealbaris. Tui Pectoris eſt, qui demiſſione Chriſtiana Faſtum in ſublimitate caſtigas, *Auctoritate qua promines, proſtratum AGNVM erigere, ne peſſum detur. Eius in Cruce reconditam Fortitudinem, qua ſuper omnia gloriaris, dò tuo Nomini defendendam.*

De Fortitudine, Audacia hæc ne mea? Tolerantiæ profecto tuæ monumentum, noſtris extabit in Cordibus immortale; quod eandem cum AGNO rudioris aſperitatem ſtyli, patientibus non ſolum auribus, ſed etiam oculis, hoc eſt toto ore, qua ſoles humanitate, pertuleris. Vale.

ORATIO.

AVGVSTAS AGNI cadentis inter cruciamenta victorias, B. P. atrociſſima hæc dies, tormentorum immanitate præliaris, quæ multo Dei ſanguine ſalutem mortalibus peperit, tot encomijs prædicat, quot ſingultibus. Inermem exercituum Deum fortiſsima militiæ decora pręferentem venerabundi ſuſpicimus; nudatum, ſed ſpolijs inimicorum onuſtum; vegetum tunc experimur maximè, cùm videtur eneruis, cum extinctus, tunc maximè Animoſum. Tanti nouitatem certaminis, attonita cum primis Natura corporibus admiratur; Sol ſacra nocte pullatus hæret; Tellus iners diuino madefacta Sāguine natiuam exoſa quietem ſuis dimouetur ſedibus, defunctorum animātur cadauera, dum animam exhalat Vita, vt mortem interimat; Tēpli cortina ſcinditur, vt *fortitudo abſcondita* reueletur. Tota igitur ſtupente natura, *Abac. 3.*

nos etiam,quorum cauſà certatur,prodigioſo Spectaculo, admirantis obſequium animi dedicemus.

Primùm in loco paſcuæ,hoc eſt in hortó incipit AGNVS pauere; vt videlicet proprio in campo aduerſus Timorem mortis, iuratum Fortitudinis hoſtem,ſuę Magnanimitatis ſpecimen præbeat. Militari timet arte, non impulſu naturæ. Nouit, nullum eſſe Tyrannum, excruciandis mortalium cordibus, Timore crudeliorem. Inſenſiſsimum hunc tranquillitatis Prędonē,in Arce Pectoris ſpectatore Deo, ad ſingulare certamen, per fortitudinem ſummam prouocare voluit vt vinceret. Quo in agone,ad ſudorem vſq; ſanguineum defatigatus,cruento totius corporis rore, tanquam cœleſti balſamo diuinus Athleta perfuſus, conſtantiæ neruos magis confirmat ad pugnam.

Fortitudinis materia.

Fortitudo in timore laudabilior, quia pugna acrior.

Diuerſum hinc ſubit campum cum impij Alumni fraudibus decertaturus. Ori innocentiſsimo bilinguis Sycophanta libat oſcula vipereo felle imbuta; & atram noctem eligit in hoc perfidiæ bellum ipſis vel tenebris formidandum. Tenetur ſatellitio improbitatis mitiſsimus AGNVS, atque à

Cha-

96

Chariſſimorum complexu diuulſus, inter fracti Apoſtolici exercitus ruinas, infracto ſtat animo ſolus, qui proſternendis aduerſariorum turmis auxiliari manu non indiget. quin imò Petri Audaciam in Malchũ acriter increpat, cuius in vulnere læſa Chriſti Patientia iraſcitur, ac potentiori dimicationis genere Gladio inpoſterùm maledicit. Probroſum eſt militi, tutiſſima *lucis arma* tractanti, rubiginoſo ferro ſe credere. Militaris inſtrumenta ſæuitiæ, mitia pietatis Caſtra non amant; & ſanæ mentis vigorem eneruant inſana tormenta bellorum. Seruilibus interim implicitus vinculis raptatur per fora captiuus: ab Implacabilibus Furijs vrgetur, ac premitur; immotus tamen ſemper nec gradu deijcitur, ſed conſtitutum forti animo locum conſtantiſſimè tenet.

Fortitud. materia.

Rom. 13.

Militaris, Fortitud. fucata.

Honeſtas Fortitud. propria.

Annæ ſiſtitur, ibique à petulanti ſatellite ore contuſus, non ſe vlciſcendum Cælitum legionibus permiſit, qui ex militaris diſciplinæ dogmate docuerat, faciem fortiter exhibere repercutiendam: neque ſalutem locauit in pedibus, qui ſpontè venerat *oſtendere faciem ſuam, vt ſalui eſſemus*. Inde pertrahitur ad Caipham. At, ò inuictiſſimam

Matt. 5.

Pſ. 79.

AGNI

AGNI languentis fortitudinem, ipſis etiam ſuffragantibus aduerſariorum calculis comprobatam! *Expedit, vt* qui *vnus* naturà eſt nempe Deus, *homo* factus *pro populo moriatur,* omnes *ne pereant*. O à malo Iudice dictum bene,

Claud. de 6. Conſ. Hon.

Nulla eſt victoria maior,
Quam quæ confeſſos animo quoque ſubiugat hoſtes.

O Effatum inter arcanas Pontificum Vaticinationes characteribus adamantinis immortalitate donandum. Eminentiſſimus namque eſt, planeq; Diuinus Heroicę Fortitudinis actus, *pulchram per vulnera mortem* pro incolumitate populorum oppetere. Quod ſi inde dicitur *homo homini Deus*, quid dicetur homini ipſe Deus? vt propterea Iſraelitici Ductor exercitus ſupra hoſtilia Ægyptiorum cadauera Arabicis oppreſſa fluctibus præconiũ Victori Deo decantauerit, *Quis ſimilis tui in fortibus Domine?* Qui modo vinculis impeditus, compedibus, ac manicis obligabatur, nunc in Prætoris atrio, ſuis veſtibus etiam ſoluitur: hac nuditate ſtat cataphractus in acie AGNVS cum Aëreis tenebrarũ Poteſtatibus luctaturus.

Præcipuus Fortitud. actus.

Exo. 15.

turus. Si enim paulo ante Sacerdos, ſua veſtimenta ſcindendo, expectoratus Chriſtum prouocauit ad pugnam, puduiſſet Fortem Deum cum ignauiſſimo capite non niſi nudis artubus decertare. Sed aliud pugnæ genus nos aduocat horribilius. Ad paſcendam teterrima laniena ferinam Hebræorum voluptatem, à fædiſſimis lorarijs diuerberatur ad necem. Ille ad cuius caſtigationem inſana ſe coërcebant maria, & procellarum ſidebant turbines,nunc verberum grandine pulſatur, exulcerato corpore totus horreſcit, totus ſanguine diffluit: plagæ ingeruntur plagis, nec iam cæduntur membra, ſed vulnera. hæc tamen vulnera AGNO patienti dant animos: crebris ictibus atria perſonant, nec minima tamen ipſius vox, inter acerbiſſimos cruciatus, inter execrabiles corporis lacerationes auditur. In tam cruento conflictu ad conſtantiſſimi Silentij arma ſe confert. Iure tacet, qui defenſione non indiget. O fortiſsimum languentis Chriſti Silentium, longè efficacius quocunque ſono tubaq; verborum. Tu ad ſolium vſq; peruenis Diuinitatis; Parenti ſummo cor penetras; vim infers Omnipotenti,

tenti ; iram diſcutis; extorques Pacem, noſtræq; mortis Decretum immutas .

Attrita purpura Regi gloriæ nuda humerorum protegunt, & ludicri muricis opprobrio tectum delirantes per inſaniam exſibilant pannoſum Deum . Nazareni cæſariem aſperant aduncis vepribus ; verendam ſupercilij maieſtatem rubo frequenti obnubilant , frontemq; ſidereis dignam Thiaris ſerto hiſpido premunt . Vt in hoc etiam terrarum orbe regnet , vel ipſis Galeata inimicorum manibus Dei Sapientia. Nimirum Corona ſpinea infixa capiti Chriſti, Eccleſiæ fixum ac firmum nec vnquam caſurum portendebat Imperium . Verùm adhuc ſæuit proteruum vulgus , & ingeminatis clamoribus in Chriſti necem coniurat . Ita ne ? parum hucuſque flagris ; parum ſentibus Diuini ſanguinis fuſum eſt ? cur Sceleſtiſsimi cruentas manus exangui AGNO rurſus inijcitis ? cur immane pondus languido imponitis?cur per ſupina Golgothę trahitis proſtratum Deum? Mox patenti Colle dabitur certamen extremum . Iam tuba nuncia aures perſtringit . iam æris fulgor coruſcat: en AGNVS verè Magnus,

gnus, qui pergit Aris Victor, & Victimã, Hoſtia triumphans ex hoſtibus: en ille qui pernicibus ventorum pennis, & Angelicis *Pſ.103.* Cherubin alis inſidens per immenſa æter- *Pſ.17.* nitatis ſpatia glorioſiſsimè vehebatur, ſtat pronus ſub Arbore bifurca Summi Parentis Natus. Trabale pondus Author naturæ ſuſtinet, ſub quo ingemiſcens tota mox conuulſa cardinibus Vniuerſi machina vacillabit. Baiulus Crucem extollit Fortis, in qua iam iam fortior extollatur; vt futurus lectus languoris, argumentum ſit roboris, & magnitudinem virium ponderis aſſerat magnitudo. Fortis ita triumphat Deus; per calcata Mortis tela, per confracta inferni Draconis capita, per impreſſa veſtigijs ſuis tumentia vitiorum colla, Immortalitatis Capitolium victor aſcendit. Ibi pendens ex arbore manus & pedes ferro traiectus, haſta diſciſſus latus, totus lacer vulneribus, Quadrigam gloriȩ ſibi ſternit quadrifido in Patibulo graſſatorum. Tartari limina perrumpit, concutit fores æneas, vectes confringit, Vmbrarum Regna, Arces, Aulam, Secures, Faſces conſtantiſsimè perdit; deuotos ignibus ſpiritus poſt terga vincit, atq;

Super excelſa deducet me victor.

Maledixiſti ſceptris eius.

Tentoria Aethiopiæ turbabuntur, & pelles. Abac. 3.

ope-

operoſiſsima totius mundi inſtauratione peracta, in Adami Nepotes, æternæ mortis iura, ſua præpotenti morte reſcindit. Ita à Victima Hoſtis confoditur, ac letho datur.

Stabunt, quamdiu Deus erit, AGNI occiſi Trophæa in ampliſsima Crucis ara, Regijs inſculpta notis, Diuino cruore gemmata, immortalis gloriæ illuminata ſyderibus, quibus vt luceat, faces ſuccendet Æternitas: Impoſito Moli carmine,

Apoc. 5. *Dignus eſt AGNVS qui OCCISVS eſt,*
accipere FORTITVDINEM,
Honorem, Gloriam, Diuinitatem.

LAVS DEO.